Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-01-29

RS 2019-0630

Regionstyrelsen

Motion 2019:22 av Tara Twana m.fl. (S) om tillsättning av resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården

Föredragande regionråd: Ella Bohlin

Ärendebeskrivning

Tara Twana m.fl. (S) har inkommit med en motion till regionfullmäktige om att tillsätta resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:22 av Tara Twana m.fl. (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Regionrådsberedningens motivering

Allergologi är en tilläggsspecialitet, där man först skall ha bevis om specialistkompetens inom en basspecialitet. Det finns 14 basspecialiteter som bemyndigar en läkare att också kunna utbilda sig till allergolog, vilket underlättar möjligheten att öka antalet allergologer. De olika basspecialiteterna har dock olika förutsättningar för att tillgodose de krav som ställs för att bli specialist i allergologi.

För att komma till rätta med behovet av fler allergologer inom vuxenvården i Region Stockholm, har Regionen under 2018-2019 inrättat tre nya ST inom allergologi och sammanlagt finns nu 5 ST inom allergologi. Arbete har pågått 2018-2019 med att förbättra villkoren för de verksamheter som anställer och utbildar ST-läkare. En förutsättning för att dessa nya ST-tjänster skulle kunna inrättas var ett nära samarbete mellan akutsjukhusen och utförare inom vårdval allergologi. Tilläggspecialiteten allergologi kräver ett nära samarbete mellan flera olika vårdgivare för att säkerställa rätt patientunderlag och förutsättningar för utbildning. Satsningarna som gjorts på nya ST-tjänster i allergologi har tydliggjort möjligheterna och ansvaret för privata utförare att delta i utbildningen av allergologer.

För att öka incitamentet att bli allergolog, har ersättningen från hälso- sjukvårdsnämnden för ST allergologi ökat till 70 000 kronor i månaden för de 5 ST-blocken, jämfört med de vanligen 30 000 kronor i månaden för ST-utbildning inom en basspecialitet. Syftet är att ersättningen ska täcka de merkostnader som en ST-utbildning i allergologi medför.
En ST-tjänst som inrättades vid Södersjukhuset AB 2017 har fått del av den höjda ersättningen. Ytterligare en ST-tjänst i allergologi har inrättats på Astma- och allergimottagningen vid S:t Görans sjukhus, som drivs av Praktikertjänst AB. Ett samarbetsforum med representanter för de ST-utbildande verksamheterna samt tjänstemän från regionledningskontoret och hälso- och sjukvårdsförvaltningen har etablerats för fortsatt dialog om Region Stockholms framtida behov och försörjning av allergologer.

Vid fördelning av medel för ST-tjänster inom bristspecialiteteter kommer allergologi fortsatt att vara en prioriterad specialitet. Den höjda ersättningen för ST i allergologi skapar ekonomiska förutsättningar för att utbilda fler allergologer. Tillgång till handledare är dock fortsatt en utmaning, men med fler färdiga allergologer kommer också antalet handledare att öka.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:22
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 22 oktober 2019
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 3 oktober 2019

Irene Svenonius Ella Bohlin

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Tora Almquist

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-12-03

RS 2019-0630

Motion 2019:22 av Tara Twana m.fl. (S) om tillsättning av resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården

Ärendebeskrivning

Tara Twana m.fl. (S) har inkommit med en motion till regionfullmäktige om att tillsätta resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:22
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 22 oktober 2019
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 3 oktober 2019

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2019:22 av Tara Twana m.fl. (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

Tara Twana m.fl. (S) har inkommit med en motion till regionfullmäktige om att tillsätta resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården. I motionen föreslås att ekonomiska resurser tillförs för tillsättande av nya ST-läkartjänster inom allergologi, att organisationen för specialistutbildningen av allergologer i Region Stockholm stärks, samt att Region Stockholm ska öka kraven på privata vårdgivare och förbättra samverkan med primärvården.

Regionledningskontoret konstaterar att flera nya ST-tjänster i allergologi redan har tillsatts samt att det finns medel för utökning av bristspecialiteter. En förutsättning för att dessa nya ST-tjänster skulle kunna inrättas var ett nära samarbete mellan akutsjukhusen och utförare inom vårdvalet allergologi. Med hänvisning till detta föreslår regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund
Tara Twana m.fl. (S) har inkommit med en motion till regionfullmäktige om att tillsätta resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården. I motionen föreslås att tillföra ekonomiska resurser för tillsättande av nya ST-läkartjänster inom allergologi, att organisationen för specialistutbildningen av allergologer i Region Stockholm stärks samt att Region Stockholm ökar kraven på privata vårdgivare och förbättrar samverkan med primärvården.

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Överväganden
Specialiteten allergologi är sedan flera år en bristspecialitet i Region Stockholm. Det finns få verksamma specialister och majoriteten av dessa är över 60 år. För att trygga den framtida kompetensförsörjningen finns således ett behov av att skapa fler tjänster för specialiseringstjänstgöring (ST-tjänster) inom allergologi i Region Stockholm. Region Stockholm har därför under år 2018-2019 arbetat med att skapa förutsättningar för att anställa fler ST-läkare inom allergologi samt med att förbättra villkoren för de verksamheter som anställer och utbildar ST-läkare.

Allergologi är en tilläggspecialitet vilket innebär att en ST-läkare i allergologi har en annan specialitet i grunden. Detta medför att ST-läkare i allergologi uppbär en specialistlön. Kostnaden för den utbildade verksamheten är därmed högre än för ST-utbildning inom en basspecialitet. I samband med inrättande av tre nya ST-tjänster i allergologi har ersättningen från hälso- och sjukvårdsnämnden ökat till 70 000 kronor i månaden jämfört med 30 000 kronor i månaden för ST-utbildning inom en basspecialitet. Syftet är att ersättningen ska täcka de merkostnader som en ST-utbildning i allergologi medför. En ST-tjänst som inrättades vid Södersjukhuset AB 2017 har också fått del av den höjda ersättningen.

Ytterligare en ST-tjänst i allergologi har inrättats på Astma- och allergimottagningen vid S:t Görans sjukhus, som drivs av Praktikertjänst AB.

Tilläggspecialiteten allergologi kräver ett nära samarbete mellan flera olika vårdgivare för att säkerställa rätt patientunderlag och förutsättningar för utbildning. Satsningarna som gjorts på nya ST-tjänster i allergologi har tydliggjort möjligheterna och ansvaret för privata utförare att delta i utbildningen av allergologer.

Sammantaget har fem nya ST-tjänster inom allergologi skapats i arbetet att motverka den bristsituation som föreligger gällande antalet allergologer i Region Stockholm. Ett samarbetsforum med representanter för de ST-utbildande verksamheterna samt tjänstemän från regionledningskontoret och hälso- och sjukvårdsförvaltningen har etablerats för fortsatt dialog om Region Stockholms framtida behov och försörjning av allergologer. Vårdgivare som bedriver vård inom vårdvalet deltar aktivt i utbildningen av blivande allergologer i samverkan med akutsjukhusen.

Vid fördelning av medel för ST-tjänster inom bristspecialiteteter kommer allergologi att vara en av flera prioriterade specialiteter. Den höjda ersättningen för ST i allergologi ger och skapar samtidigt ekonomiska förutsättningar för att utbilda allergologer. Tillgång till handledare är dock fortsatt en begränsande faktor.

Mot bakgrund av ovanstående anser regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för de insatser som hittills har gjorts för att öka antalet allergologer uppgår till ca 10 miljoner kronor fördelat över tre år. Utbildningsbidraget för ST i allergologi är för närvarande 70 000 kronor i månaden vilket motsvarar ett totalt utbildningsbidrag om drygt 2,1 miljoner kronor fördelat över 2,5 år per ST-tjänst. Totalkostnaden blir dock högre eftersom anställande enhet har ytterligare lönekostnader, sedvanliga personalomkostnader och kostnader för handledning.

Flertalet av de nya ST-tjänsterna i allergologi är finansierade inom ram för hälso- och sjukvårdsnämnden. Ett visst tillskott har också skett från regionstyrelsen genom den särskilda satsningen om 200 miljoner kronor för strategiska satsningar inom kompetensförsörjning som gjordes i budget 2019 och 2020 för Region Stockholm, LS 2017-1455 och RS 2019-0829. Av dessa har 40 miljoner kronor riktats till satsningar på AT/ST-läkare under 2019, och 45 miljoner kronor föreslås avsättas under 2020.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Ulrika Sundquist
HR-direktör

Beslutsexpediering:
Akt
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Regionledningskontoret Personal och utbildning

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2019-12-03

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ankom
Region Stockholm
2019 -05- 07
Dnr. RS 2019-0630

MOTION

2019-05-07 2019:22

Motion av Tara Twana (S) - Tillsätt resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården

Omkring 20 % av befolkningen i Stockholmsregionen lider idag av någon form av lung- och allergisjukdom och för denna grupp kan det vara helt avgörande att de får rätt vård med rätt insatser för att säkerhetsställa ett tryggt liv med medicinering och uppföljning. Med en ständigt växande befolkning och mycket begränsade allergologresurser i regionen så finns dock i dagsläget liten möjlighet att upprätthålla en vård i enlighet med europeisk standard.

I dagsläget har 20 allergologer, d.v.s. specialistläkare inom det fältet, ansvar för 400 000 stockholmares lung- och allergisjukdomar. Detta går att läsa i Stockholms medicinska råds årliga rapport där man också rekommenderar att det anställs minst tolv nya ST-läkare inom området. Det konstateras även att om man inte tillsätter fler resurser under de kommande två åren så kan det få förödande konsekvenser eftersom många läkare närmar sig pensionsåldern. Om inget görs kommer enbart ett tiotal ST-läkare snart vara verksamma i regionen, med kraftigt växande köer som resultat.

I dagsläget saknar allergologiutbildningen ekonomiska resurser för att kunna fortsätta utbilda läkare. Dessutom är det ett problem att de ST-läkare som ska utbilda eleverna omplaceras i sina tjänster på sjukhusen vilket skapar oordning i utbildningen. Konsekvensen blir en kraftig försening av nyutexamineringen av ST-läkare.

Ett annat problem vi ser är att allt fler mottagningar som ska ha hand om astma och allergi stängs, nu senast i april 2019 när den privata mottagningen Cityakuten lade ner sin verksamhet. Detta slår hårt mot de människor som söker vård eftersom köerna vanligtvis är 5-7 månader vilket redan är långt över vårdgarantin.

Därför ser vi socialdemokrater att man måste utöka antalet ST-läkare inom allergologi genom att tillsätta ytterligare ekonomiska resurser till utbildningsplatserna. Vi är eniga med Stockholms medicinska råd om att det behövs minst tolv nya ST-läkare för att täcka behovet som kommer uppstå när läkare går i pension. Dessutom måste regionen se över OPS – Offentlig-Privat Samverkan – och ställa högre krav på de privata vårdgivarna än vad som görs i dagsläget. Vinstkrav får inte förlama regionens patientsäkerhet.

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna regionfullmäktige besluta:

att ge utbildningsplatserna inom allergologi ytterligare ekonomiska resurser med målet att kunna tillsätta nya ST-läkare.

att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att stärka organiseringen inom utbildningen för allergologi så att rätt personer finns på plats för att utbilda kommande ST-läkare.

att regionen ökar kraven på privata vårdgivare och förbättrar samverkan med primärvården.

Stockholm den 7 maj

Tara Twana (S)

Lars Bryntesson (S)

Robert Johansson (S)

Maria Kjelsdotter Rydinger (S)

Liselotte Vahärmegi (S)

Norma Aranda de Gutierrez (S)

Galina Monsalves (S)

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG
2019-10-22

§ 224
Yttrande över motion 2019:22 av Tara Twana med flera (S) om Tillsätt resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården

HSN 2019-1304

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) ska yttra sig över motion 2019:22 av Tara Twana med flera (S) om Tillsätta resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården. I motionen föreslås att tillföra ekonomiska resurser för tillsättande av nya ST-läkarblock inom allergologi, att organisationen för specialistutbildningen av allergologer i regionen stärks samt att kraven på samverkan mellan privat vård och primärvården avseende allergologi ökas.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:22 av Tara Twana med flera (S)

Yrkanden

1. Ordföranden Anna Starbrink (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2. Talla Alkurdi (S) yrkar med instämmande av Jonas Lindberg (V) bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden Anna Starbrink (L) ställer proposition på förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt ordförandens yrkande.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande och överlämnar detta till regionstyrelsen.

Reservation

Talla Alkurdi (S) anmäler att S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Jonas Lindberg (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Avtalsenhet vårdval
Leif Törkvist

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-10-03

HSN 2019-1304

Yttrande över motion 2019:22 av Tara Twana med flera (S) om Tillsätt resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) ska yttra sig över motion 2019:22 av Tara Twana med flera (S) om Tillsätta resurser för att öka antalet specialistläkare med inriktning mot allergivården. I motionen föreslås att tillföra ekonomiska resurser för tillsättande av nya ST-läkarblock inom allergologi, att organisationen för specialistutbildningen av allergologer i regionen stärks samt att kraven på samverkan mellan privat vård och primärvården avseende allergologi ökas.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:22 av Tara Twana med flera (S)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i valfrihets- och tillgänglighetsberedningen.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnde beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande och överlämnar detta till regionstyrelsen.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Inom specialiteten allergologi finns det i Region Stockholm idag få verksamma läkare och majoriteten av dem har passerat 60 år. Därtill är det redan idag långa väntetider för att träffa allergolog. Det finns därmed ett behov av att skapa fler ST-läkartjänster inom allergologi i regionen.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och regionledningskontoret har därför under 2018-2019 arbetat med att skapa fler ST-läkartjänster inom specialiteten samt med att förbättra villkoren för de verksamheter som tar emot ST-läkare. Detta har också innefattat arbete med att säkra framtiden beträffande utbildningsstruktur för nya ST-läkare samt möjliggöra fortbildning av specialister inom primärvården. Arbetet fortgår med inriktningen att skapa en struktur för en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning inom området för att tillgodose regionens framtida behov.

Överväganden
Inom ramen för arbetet för att trygga den fortsatta utbildningen inom specialiteten har dialog förts med Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset, Astma- och allergimottagningen vid S:t Görans sjukhus och specialistkunnig läkare (Spesak) inom allergologi.

För att säkerställa tillgången av allergologer inom regionen samt tillvarata befintlig handledarkompetens fattades 2018 beslut om inrättandet av tre nya ST-tjänster (LS 2018–1264). Till följd av det angelägna läget så finansierar hälso- och sjukvårdsförvaltningen tjänsterna med 70 000 kronor per månad istället för det sedvanliga utbildningsbidraget om 30 000 kronor per månad. Ytterligare en sedan tidigare nyinrättad ST-tjänst vid Södersjukhuset tilläggsfinansieras av hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Ett högre utbildningsbidrag motiveras av den bristsituation som idag föreligger.

I budget 2019 för Region Stockholm, LS 2017–1455, har regionstyrelsens anslag utökats med 200 miljoner kronor för att genomföra strategiska och långsiktiga satsningar inom kompetensförsörjning. Av ovanstående belopp ska 40 miljoner kronor satsas på AT-/ST-läkare under 2019, och 45 miljoner kronor från och med 2020 och framåt (RS 2019–0494). Inom ramen för anslaget har medel för ytterligare en ST-tjänst inom allergologi tillförts till Astma- och allergimottagningen vid S:t Görans sjukhus. Mottagningen är en vårdvalsmottagning som uppfyller alla krav i Socialstyrelsens föreskrifter och målbeskrivningar för ST-utbildning inom allergologi. Även för denna tjänst kommer utbildningsbidragets nivå vara 70 000 kronor per månad.

Sammantaget har fem nya ST-tjänster inom allergologi skapats i arbetet att motverka den potentiella bristsituation som föreligger gällande antalet allergologer i regionen. Karolinska Universitetssjukhuset är huvudman för

två av tjänsterna, Södersjukhuset för två av tjänsterna och Astma- och allergimottagningen vid S:t Görans sjukhus för en av tjänsterna. Inom ramen för tjänsterna som sjukhusen har huvudansvar för, kommer samverkan ske med vårdvalsmottagning. Totalt rör det sig om ett resurstillskott omfattande cirka tio miljoner kronor för dessa ST-block.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och regionledningskontoret har också initierat en dialog och mötesform för aktörer inom allergologisjukvården där regionens egna vårdgivare (akutsjukhusen och primärvården), spesak och privata vårdgivare deltar. Ett första möte har hållits under våren 2019 och ett andra möte är planerat i början av hösten. Fokus är på att gemensamt formulera en långsiktig och hållbar strategi för specialiteten inom regionen. Denna samverkan, i kombination med de nya ST-tjänsterna inom allergologi som skapats ligger till grund för att säkerställa framtida kompetensförsörjning inom specialiteten.

Ekonomiska konsekvenser
Förslag till beslut förväntas inte ge några ytterligare ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslag till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser avseende patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslag till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslag till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser avseende miljö.

Administrativa konsekvenser
Förslag till beslut förväntas ge oförändrade administrativa konsekvenser.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2019-10-03